

Суттєво знизилась безпека та рівень комфортності громадського транспорту. Кількість пасажирів на один квадратний метр у салоні транспортного засобу досягла 6 чоловік, що перевищує допустимі межі у рамках світових норм майже у два рази. Спостерігається застарілість технічної бази, відсутність у приватних перевізників досвіду у галузі організації перевезень, існують порушення режимів праці та відпочинку водіїв. Підвищує напруженість психологічного клімату і факт наявності пільгових категорій без відповідних грошових компенсацій зі сторони держави.

Планується проведення педагогічних досліджень в автошколах, які стали базою дослідження. Таким чином, коли проведемо дослідження, визначимо формування готовності водіїв автотранспорту до безпечного дорожнього руху та готовності водіїв автотранспорту до дотримання транспортної дисципліни.

Савченко Р.Р.

ХНУВС

ОПТИМІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СТУДЕНТА І ВИКЛАДАЧА ВНЗ

Реалізація соціально-політичних й економічних завдань, що стоять перед Українською державою, значною мірою залежить від успішності побудови національної системи освіти, її інтеграції до міжнародного освітнього простору. Універсальною формою забезпечення освітнього процесу є створення оптимальних умов взаємодії викладача і студента, тобто професійне спілкування – педагогічна комунікація. Центральне місце в цій системі відводиться педагогу, який повинен мати такі професійно-значущі якості особистості, як комунікативність, емоційна стабільність, спостережливість, гуманістична спрямованість та високий рівень готовності до професійної діяльності.

Однією з провідних функцій людської комунікації є педагогічна; відповідно можна говорити про педагогічну комунікацію (в широкому розумінні), не обмежуючись її професійними носіями. Провідними умовами формування ефективної психолого-педагогічної взаємодії студентів та викладачів вищих навчальних закладів є створення сприятливої атмосфери для розвитку особистості.

Концепцію про діяльнісне розуміння процесу спілкування, його внутрішній та зовнішній зміст і гуманістично-етичну сутність висвітлюють в своїх працях К. Абульханова-Славська, О. Бодальов, О. Бондаренко, О. Леонт'єв, О. Леонт'єв, Л. Петровська. Такі автори, як Л. Анциферова, Г. Костюк, Б. Ломов, В. М'ясищев, Н. Чепелева зазначають, що підхід до особистості повинен розглядатися з позиції розвитку, і визначальну роль у становленні особистості віддається саме процесу спілкування.

Конкретно, питання теоретико-методологічних засад педагогічного спілкування, його змісту і функцій, механізмів і стратегій оптимальної взаємодії в системі «студент-викладач», а також проблему становлення

особистості й її розвитку як суб'єкта навчання та спілкування, його культури розробляли такі вітчизняні вчені, як Б. Баєв, О. Раєвський, І. Синиця, П. Чамата і – в наш час – Г. Балл, І. Бех, М. Боришевський, О. Киричук, С. Максименко, Т.О. Піроженко, Т. Російчук, Г. Чайка, Т. Чмут, Т. Щербан та ін. В дослідженнях Н. Кузьміної, В. Кан-Каліка, А. Мудрика, А. Щербакової та ін. було доведено, що спілкування є найважливішим професійним інструментом педагогічної діяльності.

Оптимізація навчально-виховного процесу у ВНЗ залежить від того, як сприймають і розуміють один одного педагог і студент чи прагнуть вони до взаєморозуміння. Низький рівень комунікативності педагога руйнує середовище професійної діяльності, створює бар'єри, що перешкоджають взаємодії із студентами. За даними І. Скрип'юка, лише 30 % педагогів у змозі адекватно оцінити взаємини студентів у групі. Однаковою мірою це можна віднести і до ступеня адекватності самооцінки педагогом власного ставлення до студентів. Високу адекватність сприйняття і розуміння педагогом себе й інших І. Скрип'юк пов'язує з наявністю в нього таких особистісних, якостей, як спрямованість на творчість, на позитивний результат у роботі, на взаємодію з учасниками спільної навчальної діяльності. Ефективність професійно-педагогічного спілкування викладача залежить від рівня сформованості його комунікативної культури.

Отже, саме завдяки ефективному педагогічному спілкуванню створюється сприятлива атмосфера для позитивних змін особистості викладача; розвитку особистості студента, оволодіння ним знаннями й уміннями, необхідними для становлення майбутнього фахівця. У подальшому ми продовжимо роботу над визначенням провідних соціально-психологічних чинників розвитку культури педагогічного спілкування та умов ефективної педагогічної взаємодії викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

Соцький К.О.

ВДПУ ім. М. Коцюбинського

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ТА САМОРОЗВИТКУ

Сучасна клінічна практика потребує фахівців, які володіють сучасними технологіями догляду за пацієнтами та надання медичних послуг відповідно до європейських стандартів. Це вимагає від медичних працівників готовності до постійного професійного самовдосконалення. Таку готовність, на нашу думку, потрібно формувати в студентів ще під час їхнього навчання в медичному коледжі.

У своєму дослідженні ми робимо акцент саме на професійному саморозвитку, засобами якого, на думку російської дослідниці Л. Мітіної, є самовиховання, самоосвіта та самовдосконалення у поєднанні з професійною діяльністю. Цінними для нашого дослідження є також висновки О. Ігнатюк, що